

«БЕКІТЕМІН»

«Жетісу облысының Дәнеш Рақышев атындағы филармониясы» МКҚК мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорының директоры

С.Ж. Джексембаев

2024ж.

**«ЖЕТИСУ ОБЛЫСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ, АРХИВТЕР ЖӘНЕ ҚҰЖАТТАМА БАСҚАРМАСЫ» МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІНІҢ
«ЖЕТИСУ ОБЛЫСЫНЫҢ ДӘНЕШ РАҚЫШЕВ АТЫНДАҒЫ
ФИЛАРМОНИЯСЫ» МКҚК-ДА
СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖӨНІНДЕГІ
НҰСҚАУЛЫҚ**

Талдықорған қаласы 2024 жыл.

1. Жалпы ережелер

- 1.1. Осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл нұсқаулығы «Жетісу облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы» мемлекеттік мекемесінің «Жетісу облысының Дәнеш Рақышев атындағы филармониясы» МКҚК-да (бұдан әрі - Филармония) сыбайлас жемқорлық сипатындағы ықтимал әрекеттерді болдырмауға, сыбайлас жемқорлықты қабылдау атмосферасын қалыптастыруға бағытталған.
- 1.2. Осы нұсқаулықтың негізгі мақсаты сыбайлас жемқорлықтан бас тартатын және өзінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде адалдық, заңдылық және сатылмаушылық принциптерін қамтамасыз ететін филармония қызметкерлерінің құқықтық мәдениетін қалыптастыру болып табылады.

2. Терминдер мен анықтамалар

Филармония қызметкерлері – филармонияның әкімшілік басқару персоналы мен инженерлік-техникалық персоналынан тұратын филармониямен еңбек қатынастарында тұратын кез-келген жеке тұлға.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – филармонияның лауазымды адамдарының өз өкілеттіктері шегіндегі қызметі;

- Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша оның ішінде сыбайлас жемқорлық сипатындағы іс-әрекеттерді жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және кейіннен жою бойынша (сыбайлас жемқорлықтың алдын алу);
- Сыбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу, олардың зардаптарын жою (сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес) бойынша.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың тиімді жүйесін құруға және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендетуге бағытталған қызмет.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар – филармония қызметі үшін белгіленген сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі;

Мүдделер қақтығысы – лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өздерінің лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауына әкеліп соғуы мүмкін;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және еңгізу жолымен сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттер жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды

зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі филармонияның қызметі.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттер

3.1. Нұсқаулық келесі міндеттерді шешуді қарастырады:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында бірыңғай саясат жүргізу;

- филармония қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларында сыбайлас жемқорлық көріністеріне мүлдем (нөлдік) төзбеушілік түсінігін қалыптастыруды;

- лауазымды тұлғалар мен филармонияның қызметкерлерін, сондай-ақ үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлыққа тарту тәуекелін азайту;

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимыл жасауға, сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерінің салдарын барынша азайтуға және жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу және еңгізу;

- филармония қызметкерлерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ филармонияның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қызметін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң сақтауға тәрбиелеу;

- филармонияның ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық факторларының болуына жол бермеу;

- жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету кезінде ашықтықты, заңдылықты және объективтілікті қамтамасыз ету;

3.2. Нұсқаулық атқаратын лауазымына, атқаратын функциялары мен жұмыс мерзіміне қарамастан, әкімшілік-басқару персоналы мен инженерлік-техникалық персоналдан тұратын филармония қызметкерлеріне қолданылатын жалпыға міндетті нормалар мен қағидаларды қамтиды.

4. Алдын алу шаралары және жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін филармония қызметінің бағыттары.

1). Сыйлықтар және Өкілдік шығындар;

2). Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту;

3). Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төленетін төлемдер;

4). Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;

5). Филармония қызметі шеңберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүргізу;

6). Персоналды басқару;

7). Ішкі құжаттардың қаржылық және Заң сараптамасы.

4.1.Сыйлықтар және өкілдік шығындар

4.1.1.Филармония іскерлік сыйлықтармен алмасуды және өкілдік шығындарды, оның ішінде іскерлік қонақжайлылықты жүзеге асыруды бизнесті жүргізудің қажетті бөлігі және жалпы қабылданған іскерлік тәжірибе деп таниды. Филармония іскерлік сыйлықтар мен іскерлік қонақжайлылық шығындарына қатысты адалдық пен ашықтық атмосферасын қолдайды.

4.1.2. Филармония қызметкерлеріне осындай іс-әрекеттер/сыйлықтар болған жағдайда кез келген сыйлықтар/іскерлік қонақжайлық белгілері/өкілдік шығыстарын ұсынуға, уәде беруге, сыйға тартуға, ұсынуға, талап етуге, сұрауға, қабылдауға тыйым салынады:

- олардың тікелей немесе жанама мақсаты – филармония қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға немесе қандай да бір артықшылықтар мен артықшылықтар алуға әсер ететін шешімдер қабылдауға таңдамалы әсер ету, егер бұл әрекеттерсіз қолайлы салдардың басталуы нақты емес болып көрінсе;

- филармония атынан емес, қызметкердің атынан беріледі;

- сыйлықтар немесе Өкілдік шығындар немесе қонақжайлылық туралы ақпаратты ашқан жағдайда филармония мен оның қызметкерлері үшін беделді немесе басқа қауіп тудырады;

- қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз ақша қаражаты, бағалы қағаздар, бағалы металдар болып табылады немесе ақша қаражатының және/немесе сән-салтанат заттарының өзге де түрлері немесе баламалары болып табылады;

- пәндер, шығындар және нақты жағдай тұрғысынан ақылға қонымды емес.

4.1.3. Филармония жүзеге асыратын сатып алудың кез келген әлеуетті қатысушысынан сыйлықтар мен қонақжайлық белгілерін қабылдауға тыйым салынады.Іскерлік сыйлыққа немесе іс-шараға осы Саясаттың талаптарына сәйкес күмән туындаған жағдайда, лауазымды тұлға немесе филармония қызметкері тікелей басшымен кеңесу керек.

4.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шеңберінде үшінші тұлғалармен жұмыс.

4.2.1. Филармония Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы Нұсқаулықтың қағидаттары мен талаптарын бұзатын немесе филармония үшін іскерлік беделін жоғалту тәуекелін тұғызатын әріптестермен үшінші тұлғаларды тартудан және бірлескен кәсіпорындарға қатысудан тартынады.

4.2.2. Үшінші тұлғалармен іскерлік ынтымақтастықты бастау немесе жалғастыру немесе бірлескен жобаларға қатысу туралы шешім қабылданар алдында филармонияның үшінші тұлғаларды тартуға бастамашы болған тиісті құрылымдық бөлімшелері тиісті шаралар қабылдау қажет:

- филармония қызметінің бағыттарын реттейтін ішкі нормативтік құжаттармен белгіленген рәсімдерді қатаң сақтауға;

- бірлескен жобалар бойынша серіктестер туралы келесі процедураларды өткізу арқылы сыбайлас жемқорлықтың ықтимал көріністері туралы жалпыға қол жетімді ақпаратты жинауды жүзеге асыру;

1). Өзінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттары мен рәсімдерінің болуы туралы мәліметтер алу, әріптестің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында өзара ынтымақтастықты жүзеге асыруға дайындығы;

2). Іскерлік беделді және мүдделер қақтығысының болмауын тексеру;

3). Жалған кәсіпкерлік, сенімділік, салықтық және өзге де берешектің бар-жоғы тұрғысынан мәліметтер алу болып табылады.

4.2.3. Филармония үшінші тұлғалармен және бірлескен жобалар бойынша серіктестермен олардың тарапынан сыбайлас жемқорлық көріністері анықталған жағдайда мәмілелерді бұзу құқығын өзіне қалдырады.

4.2.4. Осы Нұсқаулықтың қағидаттары мен талаптары туралы бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалармен серіктестерді хабардар ету.

4.2.5. Филармония сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттар мен рәсімдерді, сондай-ақ мінез-құлық стандарттарын бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестердің қабылдауын құптайды.

4.3. Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төлемдер.

4.3.1. Филармонияның лауазымды адамдары мен қызметкерлері мемлекеттік қызметшілермен өзара іс-қимыл жасау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес дербес жауапты болады.

4.4. Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету.

4.4.1. Филармония өз қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға әсер ететін мемлекет, ұйымдар өкілдерінің немесе өзге де адамдардың шешімдері қабылдауына тікелей немесе жанама мақсатта қайырымдылық, демеушілік және қаржылық көмек көрсетпейді немесе егер мұндай көмек объективті түрде осындай әсер ету әрекеті ретінде қабылданса. Филармонияның қайырымдылық және демеушілік көмек көрсетуге жұмсаған шығындары туралы ақпарат ашық болуға тиіс.

4.4.2. Филармония лауазымды тұлғалар мен қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыйым салмайды. Филармония қызметі шеңберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүргізу;

4.5. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жоспарлау және өткізу кезінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын басшылыққа алу.

4.5.1. тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жоспарлау және өткізу кезінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын ғана басшылыққа алу.

4.5.2. Сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау, Мемлекеттік сатып алу туралы Қазақстан

Республикасының заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру, сатып алу процессінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу, әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер ретінде қатысуға жол бермеу атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкердің тізіліміне еңгізілген.

4.6. Персоналды басқару

4.6.1. Филармония кадрлық шешімдер қабылдау кезінде объективтілік пен адалдық қағидаттарын ұстанады. Қызметкерлерді жалдау, бағалау, жоғарылату және жұмыстан босату кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында, Филармония:

- белгіленген тәртіппен персоналды іріктеу мен жалдаудың ашық рәсімдерін және лауазымға тиісті біліктілік талаптарын әзірлейді және бекітеді;

- еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдау алдында олардың сенімділігі және мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан жұмысқа орналасуға кандидаттарды тексеруге жүзеге асырады;

- өзінің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігін негізге ала отырып, персоналдың қызметін бағалауды және сыйақы төлеуді жүргізеді;

- қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігіне қарай жоғары тұрған лауазымға жоғарылату туралы шешім қабылдайды;

- Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзу рәсімін жүзеге асырады.

4.7. Ішкі құжаттардың қаржылық және Заң сараптамасы

4.7.1. Филармонияның ішкі нормативтік құжаттарының, оның ішінде ішкі нормативтік құжаттар жобаларының сыбайлас жемқорлық көріністері үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы мәніне бекітуге шығарылатын қаржылық және Заң сараптамасы және оларды жоюға бағытталған ұсынымдарды әзірлеу.

5. Мүдделер қақтығысын болдырмау және реттеу тәртібі

5.1. Филармонияның лауазымды адамдары мен қызметкерлері:

- мүдделер қақтығысына байланысты тәуекелдерді іске асыруды болдырмау және оларды реттеу бойынша шаралар қабылдау.

- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде филармония мүдделерін басшылыққа алу және олардың жеке мүдделері филармония мүдделеріне қайшы келетін жағдайлардан аулақ болу. Мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда (немесе оның туындау мүмкіндігі болғанда) аталған ақпаратты филармонияның тікелей басшысына не жоғары тұрған басшылығына жазбаша нысанда жеткізу.

5.2. Мүдделер қақтығысын болдырмау немесе реттеу мүдделер қақтығысы тарапы болып табылатын филармония қызметкерінің лауазымдық немесе қызмет бабын өзгертуден, оны белгіленген тәртіппен қызметтік

міндеттерін орындаудан шеттеуге дейін және (немесе) мүдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартудан тұруы мүмкін.

6. Сыбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттер жасау туралы хабарлама.

6.1. Егер филармонияда лауазымды адам немесе филармония қызметкері жасаған сыбайлас жемқорлық әрекеті орын алған туралы қандай да бір күәлік болса, бұл туралы өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысына дереу хабарлау керек.

6.2. Филармония қызметкерлері өзге қызметкердің, сондай-ақ үшінші тұлғаның сыбайлас жемқорлық іс-әрекет жасауға итермелеу фактілері туындаған жағдайда және/немесе қызметкерді сыбайлас жемқорлық іс-әрекет жасауға көндіруге қатысты белгілі фактілер немесе күдіктер туралы ақпараты бар болса, өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысын дереу хабардар етуге міндетті.

7. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды қызметтік тергеп-тексерулер.

7.1. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар бойынша филармония тиісті құрылымдық бөлімшелердің қатысуымен тексеру немесе қызметтік тергеу жүргізіледі.

7.2. Егер қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық фактісі анықталса, сыбайлас жемқорлықтың кез-келген көріністеріне мүлдем (нөлдік) төзбеушілік қағидатын негізге ала отырып, еңбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін түзету шараларын қабылдау тергеп-тексеруді аяқтау болып есептеледі.

8. Жауапкершілік

8.1. Филармония қызметкерлері осы Нұсқаулықтың талаптарын мүлтіксіз орындауға жауапты болады.

8.2. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған филармонияның лауазымды адамдары мен қызметкерлері, Қазақстан Республикасының сотының заңды күшіне енген шешімінен өзге, филармонияға келтірілген материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

8.3. Нұсқаулық талаптарының бұзылуы филармония қызметкерінің мәртебесімен үйлеспейтін іс-әрекет ретінде қарастырылуы және тәртіптік жаза қолдану үшін негіз болуы мүмкін.

8.4. Нұсқаулық талаптарын бұзу Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзғаны үшін көзделген жауапкершілік шараларын қолдануға әкеліп соғуы мүмкін.

9. Қорытынды ережелер

9.1. Осы нұсқаулықты қолданысқа енгізу мерзімі филармония директорының бекіткен күні болып есептелсін.

9.2. Осы нұсқаулық Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда, сондай-ақ филармонияны қайта құру/қайта ұйымдастыру кезінде өзгертілуге жатады. Осы Нұсқаулыққа өзгерістер мен толықтыруларды филармония директоры бекітеді.